

MÁRFFY ÖDÖN (1878-1959)

Zöldfalú biliárdszoba |
Pool Room with green Walls, 1906

Olaj, papír vászonon | Oil, paper on canvas, 64,5 x 80,5 cm
Jelzés nélkül | Not signed
Hátoldalon két korabeli kiállítási cédula-töredék:
„...d.... a” [Biliárdszoba ?]; román kivitelű pecsét |
On the reverse fragment of two exhibition label:
„...d.... a” [Biliárdszoba ?]; Romanian export label

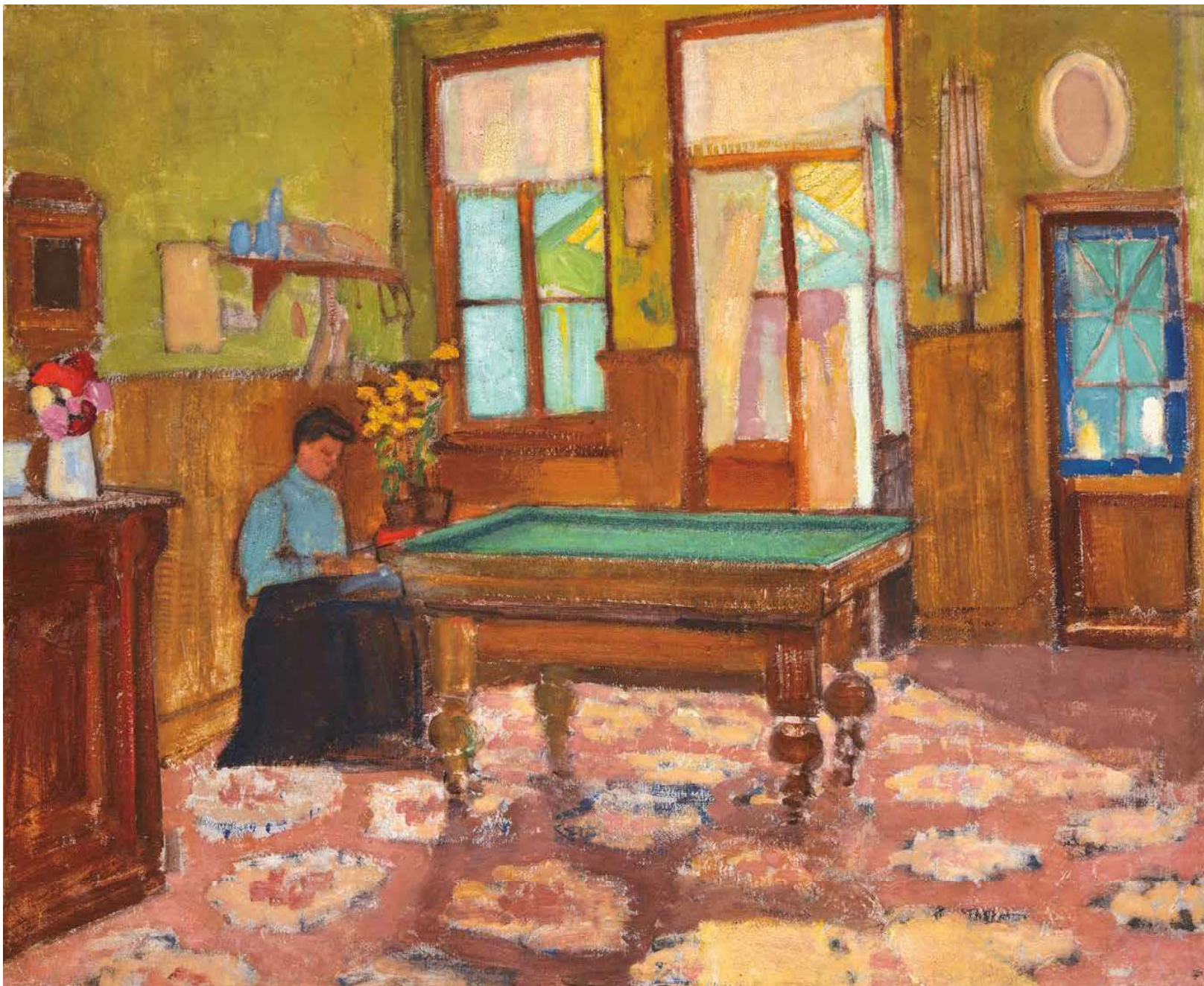
ÉLETMŰJEGYZÉK-SZÁM | OEUVRE CATALOGUE NR.: 6.5.2.
| In: Rockenbauer Zoltán: Márffy. Életműkatalogus.
Budapest–Paris, Maklár Artworks, 2006.

PROVENIENCIA | PROVENANCE:
| korábban nagyváradi magángyűjteményben

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVA | PRESUMABLY EXHIBITED:
| Márffy Ödön kiállítása.
Vármegyeház nagyterme, Nagyvárad, 1909. április 11-20.,
kat: 17. (Biliárdszoba)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:
| Rockenbauer Zoltán: Márffy, Maklár Artworks, 2006. 178. oldal

Kezdő ár | Starting price: 8 500 000 Ft / 21 519 EUR
Becsérték: 12 000 000 – 16 000 000 Ft
Estimate: 30 380 – 40 506 EUR

1. Biliárdozó katonák Brüsszelben, 1910 körül
Archív fotó

2. Edgar Degas: A biliárd szoba Menil-Hubert-ben, 1892
Staatsgalerie Stuttgart, Stuttgart

3. Márfyy Ödön: A zöld tapétás szoba, 1906
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

A fiatal Márfyy Ödön a főváros ösztöndíjával jutott ki Párizsba 1902 őszén. A Julian Akadémián eltöltött rövid idő után átiratkozott az állami képzőbe, az École des Beaux-Arts-ba, ahol négy esztendőn át szorgalmasan tanult: a szigorú, akadémikus képzés során tanáraitól elsajátította a klasszikus mesterségbeli fogásokat, a növendéktársaitól pedig az újszerű látásmódot. Emellett rendszeresen látogatta a galériákat, kereste a modern képeket. Nagy hatással volt rá a posztimpressionisták és a nabik festésze, személyesen is megismerkedett Matisse-szal, és tanúja volt a fauvizmus kibontakozásának. A nyári időszakokban nem utazott Nagybányára, mint sok magyar társa, hanem Olaszországba, Bretagne-ba és Bruges-be tett festőutakat. Az így eltöltött négy esztendő a felkészülés időszakának szánta: Magyarországon 1906-ban a Műcsarnok Tavaszai Tárlatán állított ki nyolc képet ebből az időszakból, míg néhány hónappal később Párizsban, az Őszi Szalonon mutatkozott be négy belgiumi enteriőrrel.

Hosszú élete során viszonylag kevés enteriőrt festett, és ezek közel fele 1904 és 1906 között készült. Az Őszi Szalonon szereplő szobabelsőkről Bölöni György 1911-ben, a Nyolcak idején így emlékezett meg: „Sok éve már, egyszer – a párisi Salon d'Automne-ban, a Gauguin-kiállítás idején, néhány interieurje függött Márfyy-nak. Valahol, honnan a gazdag nagyhercegi pénzekkel rendezett orosz kollekción nyilott, ott nézett le pár Belgiumban készült szimpatikus kép. Sárgafalu szobák, csöndes korcsma büffével, hol rendbe sorakoztak üvegek, pihenő biliárdasztal, szekrény virágokkal, s más ilyenek, nem annyira festői, mint inkább pszichológiai jelzések arra az időre, ami bekövetkezett. (...) Meglepett az átélés demonstrálása, amely élményekké avatott igen egyszerű és jelentéktelen dolgokat (...)”¹ Hogy képünk is szerepelt-e a kiállított négy festmény között, biztosan nem eldönthető, de valószínűleg a szobán forgó biliárdasztal inkább e festmény párdarabjára utal (a Salon d'Automne katalógusában: 1110. t.: *Intérieur vert*), amit később itthon „Zöldtapétás szo-

ba” címen reprodukáltak az Ország-Világban.² Márfyy-nak a korai enteriőrjei részint Rippl-Rónai József hatását tükrözik – akit ekkor még személyesen nem ismert, de festészetének nagy tisztelője volt –, részint a francia nabik, elsősorban Vuillard és Bonnard látványvilágát idézik a megnyíló terekkel, ablakkal, tükrökkel, valamint az olyan aprólékos, zsúfolt motívumokban, mint ami a „Zöldtapétás szoba” fal-, a „Zöldfalú biliárdszoba” padlómintázatában látható. Szobabelsőinél Márfyy mind témában, mind a megfestés módjában idill ábrázolására törekedett. Festményünk is nyugalmat áraszt, a biliárdszoba még csendes, nem zajlik ádáz ütközet. Az oldalról beeső árnyék délutánt sejtet, a tulajdonosnő (vagy alkalmazott?) nyugodtan, olvasgatva várja az est beköszöntét. Márfyyt elsősorban a konstrukció érdekli, a belső tér, a bútorok, az asztallap, az ablak és ajtó üvegtábláinak négy-szögletes formái, egymáshoz való viszonyaik. Nagy foltokban feltett színei világosak, még nem harsányan kontrasztosak, mint a hamarosan beköszöntő fauve korszakának idején.

ROCKENBAUER ZOLTÁN, PhD
művészettörténész

¹ Bölöni György: Márfyy Ödön. *Aurora*, 1911. 7. sz. (április 29.) 119–121. (120.)
² Banyász László: Márfyy és Gulácsy képei az Uránbiában. *Ország-Világ*, 1907. március 31. 252–256. (252.)

4. Fotó: Fortepan / Major Lajos